

ธงชาติไทย (สัญลักษณ์/ความหมาย)

ธงชาติไทย ลักษณะเป็นธงสามสีห้าแถบ พื้นแบน-ขาว- น้ำเงิน-ขาว-แดง แถบกลางกว้างเป็นสองเท่าของแถบสีแดงและขาว ออกแบบโดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ธงชาติไทย มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ธงไตรรงค์ ประกาศใช้เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2460 มีลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้สีหลักในธง 3 สี คือ สีแดง ขาว และน้ำเงิน ภายในแบ่งเป็นแถบ 5 แถบ แถบในสุดสีน้ำเงิน ถัดมาด้านนอกทั้งด้านบนและล่างเป็นสีขาวและสีแดงตามลำดับ แถบสีน้ำเงินมีขนาดใหญ่แถบสีอื่นเป็นสองเท่า

ความหมายสำคัญของธงไตรรงค์ หมายถึงสถาบันหลักทั้งสามของประเทศไทย สีแดงหมายถึงชาติ สีขาวหมายถึงศาสนา และสีน้ำเงินหมายถึงพระมหากษัตริย์ สีทั้งสามนี้เองคือที่มาของการเรียกชื่อธงนี้ว่าธงไตรรงค์ (ไตร แปลว่าสาม, รงค์แปลว่าสี)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาปกเกล้าฯให้ใช้นี้เป็นธงชาติไทย (ขณะนั้นยังเรียกชื่อประเทศว่าสยาม) เมื่อช่วงปลายปี พ.ศ.2460เมื่อแก้ไขปัญหาการชักธงช้างเผือก (ซึ่งใช้เป็นธงชาติมาตั้งแต่รัชกาลที่4) กลับด้าน และเพื่อเป็นอนุสรณ์ในการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่1 กับฝ่ายสัมพันธมิตร

การใช้ธงเป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยเริ่มตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ทั้งเรือหลวงและเรือค้าขายของเอกชนใช้ธงสีแดงล้วนเป็นเครื่องหมาย เรือสยาม จึงได้มีการนำสัญลักษณ์ต่างๆมาประดับบนธงพื้นสีแดงเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นธงสำหรับเรือหลวง ในกฎหมายธงในรัชกาลที่ 5 กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงพระกรุณาปกเกล้าฯ ให้เพิ่มรูปจักรสีขาวลงในธงแดง สำหรับใช้เป็นธงของเรือหลวง ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระองค์ทรงได้ช้างเผือก 3 ช้าง ถือเป็นเกียรติยศยิ่งต่อแผ่นดิน จึงทรงพระกรุณาปกเกล้าฯให้เพิ่มรูปช้างเข้าภายในวงจักรของเรือหลวงไว้ด้วย อันมีความหมายว่า “พระเจ้าแผ่นดินอันมีช้างเผือก” แต่ในพระอภิบาลของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ มิได้กล่าวถึงเรื่องธงรูปจักรไว้ แต่กล่าวว่าเปลี่ยนแปลงจากธงแดงมาเป็นธงช้างเผือกในวงจักรในคราวเดียว

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยมีการทำสนธิสัญญากับต่างชาติตะวันตกมากขึ้น อันเป็นผลต่อเนื่องจากการทำสนธิสัญญาเบาริง สหราชอาณาจักรใน พ.ศ. 2398 พระองค์จึงทรงมีพระราชดำริว่า สยามจำเป็นต้องมีธงชาติใช้ตามธรรมเนียมชาติตะวันตก จึงทรงพระกรุณาปกเกล้าฯ ให้ใช้พื้นธงสีแดงมีรูปช้างเผือกเปล่าอยู่ตรงกลางเป็นธงชาติสยาม เนื่องจากธงพื้นสีแดงที่เอกชนใช้ทั่วไปไม่พอที่จะสามารถแยกแยะประเทศไทยในการติดต่อระหว่างประเทศ ธงนี้ทรงพระกรุณาปกเกล้าฯให้ใช้ได้ทั่วไปทั้งเรือหลวงและเรือเอกชน แต่เรือหลวงนั้นทรงกำหนดให้ใช้ธงช้างเผือกเปล่าพื้นสีน้ำเงิน

ชักขึ้นที่หัวเรือ เพื่อเป็นเครื่องหมายสำหรับแยกแยะว่าเป็นเรือหลวงด้วย ธงนี้มีชื่อว่า “ ธงเกตุ ” ซึ่งได้วิวัฒนาการเป็นธงฉานของกองทัพเรือไทยในปัจจุบัน

ทหารอาสาของไทย ในสงครามโลกครั้งที่ 1 ร่วมกันสวนสนามฉลองชัยชนะที่ประตูชัย ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2462 โดยอัญเชิญธงไตรรงค์ซึ่งเป็นธงชาติราชกาลที่ 6 ปกเกล้าฯ ให้ใช้แทนธงช้างเป็นธงชัยเฉลิมพลประจำกองทหาร

“ไทย” ที่เป็น “ประชารัฐ” ธงชาติไทยคือเครื่องหมายของชาตินิยม และกลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญที่ราษฎรพึงให้ความเคารพเทิดทูนสูงสุด

สำหรับการเคารพธงชาติในปัจจุบันได้ยึดถือหลักการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชักหรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. 2529 กล่าวคือ เมื่อมีการชักธงชาติขึ้นและลง ให้แสดงความเคารพโดยการยืนตรง หันไปทางเสาธงอาคาร หรือสถานที่ที่มีการชักธงขึ้นและลงจนกว่าจะเสร็จการ ในกรณีที่ได้ยินเสียงเพลงชาติหรือสัญญาณการชักธงชาติ จะเห็นหรือไม่เห็นการชักธงชาติก็ตาม ให้แสดงความเคารพโดยหยุดนิ่งในอาการสำรวม จนกว่าการชักธงชาติหรือเสียงเพลงชาติ หรือสัญญาณการชักธงชาติจะสิ้นสุด

โอกาสและวันสำคัญที่ต้องมีการชักและประดับธงชาติ มีวันและระยะเวลาดังต่อไปนี้

วันขึ้นปีใหม่ วันที่ 1 มกราคม วันจักรี วันมาฆบูชา วันสงกรานต์ วันที่ 13 เมษายน วันฉัตรมงคล วันที่ 5 พฤษภาคม วันพืชมงคล วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ วันที่ 12 สิงหาคม วันสหประชาชาติ วันที่ 24 ตุลาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันที่ 5,6,7 ธันวาคม 3วัน และวันรัฐธรรมนูญ วันที่ 10 ธันวาคม 1วัน ตลอดจนวันสำคัญอื่นๆที่ทางราชการประกาศ

ส่วนการลดธงครึ่งเสา นั้น รัฐบาลจะประกาศผ่านสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในกรณีที่มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น เมื่อสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2551 ได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถานศึกษาทุกแห่งลดธงครึ่งเสาเป็นเวลา 15 วัน และให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้ทุกข์ มีกำหนด 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป เพื่อเป็นการถวายความอาลัยในการสิ้นพระชนม์ของพระองค์

กำหนดเวลาชักธงชาติ

กำหนดให้ชักธงขึ้นในเวลา 08.00 น. และชักธงลงในเวลา 18.00 น. สำหรับอาคารและสถานที่ยานพาหนะฝ่ายทหาร นั้น ให้ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของฝ่ายทหาร ส่วนนายเรือเดินทะเลนั้น ให้ปฏิบัติตามธรรมเนียมชาวเรือ ส่วนการชักธงชาติในโรงเรียนและสถานศึกษานั้นปัจจุบันนี้ได้มีการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการชักธงชาติในสถานศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาชักธงขึ้นเวลาเข้าเรียน และชักธงลงเวลา 18.00 น. ในวันเปิดเรียน ส่วนวันปิดเรียนนั้น ให้ชักธงขึ้นเวลา 08.00 น. และชักธงลงเวลา 18.00 น. หากสถานศึกษาใดมีความจำเป็นไม่อาจชักธงขึ้นลงตามกำหนดที่กล่าวมา ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตามความเหมาะสม โดยต้องสอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติและธงต่างประเทศ ในราชอาณาจักร พ.ศ. 2529

การประดัษรงชาติไทย

การประดัษรงชาติไทยคู่หรือร่วมกับธงอื่นยกเว้นธงพระอิสริยยศ โดยหลักแล้วรงชาติไทยจะต้งอยู่ในระดับที่ไม่ต่ำกว่าธงอื่นๆ และโดยปกติให้จัดธงชาติอยู่ที่เสาธงแรกด้านขวา ถ้าหากเป็นระดับในงานพิธีซึ่งมีแท่นหรือมีที่สำหรับประธาน ธงชาติจะต้งอยู่ทางขวามือเสมอ ในกรณีทีประดัษกับธงอื่นซึ่งร่วมกันแล้วได้จำนวนเป็นเลขคี่ ธงชาติไทยจะต้งอยู่ตรงกลางถ้าร่วมกันแล้วเป็นเลขคู่ ธงชาติไทยต้งอยู่กลางขวา กลักการเช่นนี้อูโลมใช้กับการประดัษรงชาติไทยคู่กับธงต่างประเทศด้วย เว้นแต่จะมีข้อตกลงระหว่างประเทศกำหนดไปเป็นอย่างอื่น ก็ให้ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศนั้นเป็นกรณีไป

การประดัษรงชาติในการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ โดยปกติให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสมาคมกีฬาระหว่างประเทศ หรือตามหลักสากลที่ยอมรับการในนานาประเทศ

สำหรับการประดัษรงชาติคู่หรือร่วมกับพระพุทธรูปในงานพิธีต่างๆ ธงชาติต้งอยู่ทางขวาของพระพุทธรูปพระบรมรูปนั้นต้งอยู่ด้านซ้าย

ภาษาทางการ

ภาษาอังกฤษและอักษรอังกฤษมีการเรียนการสอนในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัยแต่จำนวนที่ผู้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้คล่องในประเทศไทยยังคงมีจำนวนน้อย

ราว พ.ศ.1865 พ่อขุนรามคำแหงทรงประดิษฐ์อักษรไทยที่เรียกกันว่า “ลายสือไทย” ขึ้นโดยได้รับอิทธิพลมาจากอักษรอินเดียฝ่ายใต้ รวมเข้ากับอักษรมอญและเขมรที่มีอยู่เดิม อักษรไทยมีการปรับปรุงอยู่เรื่อยๆ ในสมัยพญาภูไทราว พ.ศ.1900 มีการแก้ไขตัวอักษรให้ผิดเพี้ยนไปบ้างเล็กน้อย โดยเฉพาะการเพิ่มเชิงที่ตัว ญ ซึ่งใช้ติดต่อกันเรื่อยมาจนทุกวันนี้ คาดว่าน่าจะเอาอย่างมาจากเขมร ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ราว พ.ศ.2223 ตัวอักษรเริ่มมีทรวดทรงดีขึ้นแต่ก็ไม่ถึงเค้าเดิม คือตัว ฎ และ ฐ ซึ่งเหมือนกับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน นักวิชาการจำนวนหนึ่งเชื่อว่าในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ตัวอักษรและการใช้งานมีความคล้ายคลึงกันกับปัจจุบันมากที่สุด

ในปีพ.ศ.2476 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯทรงค้นพบ หลักศิลาจารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหง เมื่อครั้งที่ดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ามงกุฎ ขณะทีทรงผนวชและเสด็จจาริกหัวเมืองฝ่ายเหนือ ถึงเมืองเก่าสุโขทัย ณ โคกปราสาทร้าง พร้อมกับพระแท่นมนังคศิลาบาตร จึงได้โปรดให้นำเข้ากรุงเทพฯ และทรงศึกษาค้นคว้าจนสามารถอ่านศิลาจารึกหลักนี้ได้เป็นพระองค์แรก เมื่อปี 2479 ทำให้เราสามารถทราบประวัติและวิวัฒนาการของภาษาไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนกระทั่งถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะตัวเป็นภาษาที่มีระดับเสียง โดยใช้วรรณยุกต์กำกับกับเสียงแบ่งวรรณยุกต์เป็น 4 รูป ได้แก่ เอก โท ตรีและจัตวากำกับบนตัวอักษร

ปัจจุบันภาษาไทยมีอักษรใช้ 44 ตัว แบ่งเป็นตัวอักษรสูง 11 ตัว อักษรกลาง 9 ตัวและอักษรต่ำ 24 ตัว มีสระ 21 รูป 32 เสียง เมื่อนำเอาอักษรผสมกับสระ วรรณคดีต่างๆ ทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรองนั้น กวีได้นำคำมารจนทำให้เกิดความไพเราะเพราะพริ้ง วิจิตรงดงามได้ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากลักษณะของภาษาไทยนั่นเอง ปัจจุบันศิลาจารึกได้ถูกเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

อักษรไทยไม่มีการแยกตัวอักษรใหญ่หรืออักษรตัวเล็กอย่างอักษรโรมัน และไม่มีการเว้นวรรคระหว่างคำ เมื่อจบหนึ่งประโยคจะลงท้ายด้วยการเว้นวรรค กับมีเครื่องหมายวรรคตอนจำนวนหนึ่ง ภาษาไทยมีตัวเลขเป็นตัวของตัวเอง แต่นิยมใช้ตัวอักษรอารบิกส่วนใหญ่

อักษรไทย

พยัญชนะไทยมี 44 รูปสามารถแบ่งตามฐานที่ใช้ในการออกเสียงเป็นวรรคดังเช่นในภาษาบาลีและสันสกฤต

วรรค กะ	ก ไก่ ข ไข่ ข ขวด ค ควาย ศ คน ฌ ระวัง ง งู
วรรค จะ	จ จาน ฉ ฉิ่ง ช ช้าง ช ชั่ว ฌ ฌอ ญ ญิง
วรรค ฎะ	ฎ ฎา ฏ ฏัก ฐ ฐาน ท มนโท ฒ ผู้เฒ่า ณ เณร
วรรค ตะ	ด เด็ก ต เต่า ถ ถู ท ทหาร ธ ธง น หนู
วรรค ปะ	บ ใบไม้ ป ปลา ผ ผึ้ง ฝ ฝา พ พาน ฟ ฟัน ภ สำเภา ม ม้า
เศขวรรค	ย ยักษ์ ร เรือ ล ลิง ว แหว่น ศ ศาลา ษ ษี ส เสือ ห หีบ ฬ ฬา อ อ่าง ฮ นกฮูก

เนื่องจาก ข และ ศ ปัจจุบันไม่พบการใช้งาน จึงอนุโลมใช้ ข และ ศ แทนในการสะกด

พยัญชนะไทยยังแบ่งออกเป็น 3 หมู่ เรียกว่า ไตรยางค์ ประกอบด้วย

อักษรสูง 11 ตัว ได้แก่ ข ฌ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห

อักษรกลาง 9 ตัว ได้แก่ ก จ ฎ ก ต ต บ ป อ

อักษรต่ำ 24 ตัว ได้แก่ ค ฅ ฆ ง ช ซ ฌ ญ ท ฒ ณ ท ธ

น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ฬ ฮ

สระในภาษาไทยมี 21 รูป ซึ่งสระเหล่านี้จะนำไปประกอบเป็นรูปสระที่ใช้จริงอีกต่อเนื่อง

-ะ วิสรรชนีย์

ตัวเลข

ตัวเลขที่เป็นตัวอักษรไทย เรียกว่าเลขไทย มีลักษณะดังนี้

๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

วิธีการบอกจำนวนใช้ระบบประจำหลักเหมือนกับตระกูลเลขฮินดู – อารบิกอื่นๆ